

การศึกษาผลการนำความรู้ที่นักศึกษาได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง

ในรายวิชาการประเมินผลโครงการ

A Study of knowledge that students get to use in learning practice in the course of evaluation program.

ศดานนท์ วัตตธรรม^{1*}

Sadanon Wattatham^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำความรู้ด้านการประเมินผลที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง ซึ่งได้นำโมเดลซิปป์ (CIPP Model) มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย โดยศึกษาตามช่วงระยะเวลาของการเรียนการสอน ได้แก่ (1) ระยะเวลาก่อนที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง (ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร) (2) ระยะเวลาขณะที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง (ด้านกระบวนการ) และ (3) ระยะเวลาหลังจากที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง (ด้านผลผลิต) ใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาจำนวน 111 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม คำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการ รองลงมา ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร ตามลำดับ สำหรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ การลงพื้นที่เรียนรู้จริงภาคสนาม การเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดการจัดทำโครงการ และการเพิ่มแบบฝึกหัดเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลโครงการ เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินผลโครงการ, โมเดลซิปป์, ความรู้ปฏิบัติจริง

ABSTRACT

This research aimed to study the students' opinions level when applied knowledge of evaluation in learning practice situation, by using the results from the evaluation model. The CIPP Model used as a research framework, according to study by the duration of the course, include (1) Before the students will apply knowledge get to use in learning practice (Context and Input), (2) While the students apply knowledge get to use in learning practice (Process), and (3) After the students applied knowledge get to use in learning practice (Product). The sample people were 111 students that collected by a questionnaire to find frequency, percentage, average, and standard deviation. The findings revealed that students showed the high mean scores in all aspects of the CIPP model. Considering it was found that the students' opinions in all aspects, process was the highest mean, followed by product, context, and input respectively. The improved teaching guideline include field study, to increase content of the concept of the project, adding exercises about the evaluation process, for improve teaching in the next academic year.

Keywords: Program Evaluation , CIPP Model , Learning Practice

¹อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: sadanon.w@hotmail.com

บทนำ

การเรียนการสอนทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ให้แก่นักศึกษาได้เกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ที่หลากหลาย ซึ่งองค์ความรู้ทางด้านนโยบายสาธารณะ ถือได้ว่าเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญและเป็นแก่นของการศึกษาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่นักศึกษาต้องเข้าใจถึงกระบวนการตั้งแต่ (1) การกำหนดนโยบาย (2) การนำนโยบายไปปฏิบัติ ในลักษณะของการจัดทำและบริหารโครงการ และ (3) การประเมินผลนโยบาย หรือการประเมินผลโครงการ เป็นสำคัญ

สำหรับการประเมินผลโครงการนับเป็นกระบวนการสุดท้ายที่มีความสำคัญในการตัดสินใจว่าโครงการที่ได้ดำเนินการไปนั้นเกิดผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร และควรดำเนินการต่อ ยุติ หรือปรับปรุงการดำเนินการในอนาคต (สมคิด พรมจัญ, 2552) ทำให้การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการประเมินผลโครงการทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎีทางการประเมินไปใช้ในการประเมินผลโครงการที่ได้ดำเนินการขึ้นจริงของหน่วยงานภาครัฐว่าผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และควรที่จะดำเนินการต่อไปอย่างไรในอนาคต อันจะเป็นการสอดคล้องกับแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในลักษณะของการนำความรู้ทางการประเมินที่ได้จากในห้องเรียนไปสู่การประเมินผลโครงการที่เกิดขึ้นจริงในสังคมภายนอก

นักศึกษาที่จะประเมินผลโครงการให้เกิดผลสำเร็จได้นั้น ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของโครงการ อาทิ การเขียนโครงการ การจัดทำและการบริหารโครงการ เป็นต้น และการประเมินผล อาทิ แนวคิดการประเมิน และตัวแบบการประเมิน เป็นต้น เป็นพื้นฐานที่สำคัญก่อน จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการประเมินผล โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) กระบวนการก่อนการประเมินผล นั่นคือ การศึกษาข้อมูลทั่วไปของโครงการ การจัดเตรียมประเด็นในการประเมินตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และการสร้างเครื่องมือในการประเมิน (2) กระบวนการระหว่างประเมินผล นั่นคือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ผล และ (3) กระบวนการหลังการประเมิน นั่นคือ การอภิปรายผล และการสรุปจัดทำเป็นรายงาน เพื่อเสนอให้ผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจพิจารณาว่าควรจะทำอย่างไรต่อไป ซึ่งทั้งหมดถือเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประเมินผลโครงการได้จริง โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน และเป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาในวิชาการประเมินผลโครงการเป็นประการสำคัญ

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนในรายวิชาการประเมินผลโครงการจึงมีความสนใจและได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง จึงได้ทำการศึกษาในลักษณะของประเมินผลเพื่อมุ่งหาคำตอบในข้อคำถามที่ว่า “นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ความเข้าใจในการประเมินไปใช้ในการประเมินผลโครงการจริงได้มากน้อยเพียงใด” โดยได้นำโมเดลซีบี (CIPP Model) มาเป็นเครื่องมือในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการรายวิชาในปีการศึกษาถัดไปให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำความรู้ด้านการประเมินผลที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง

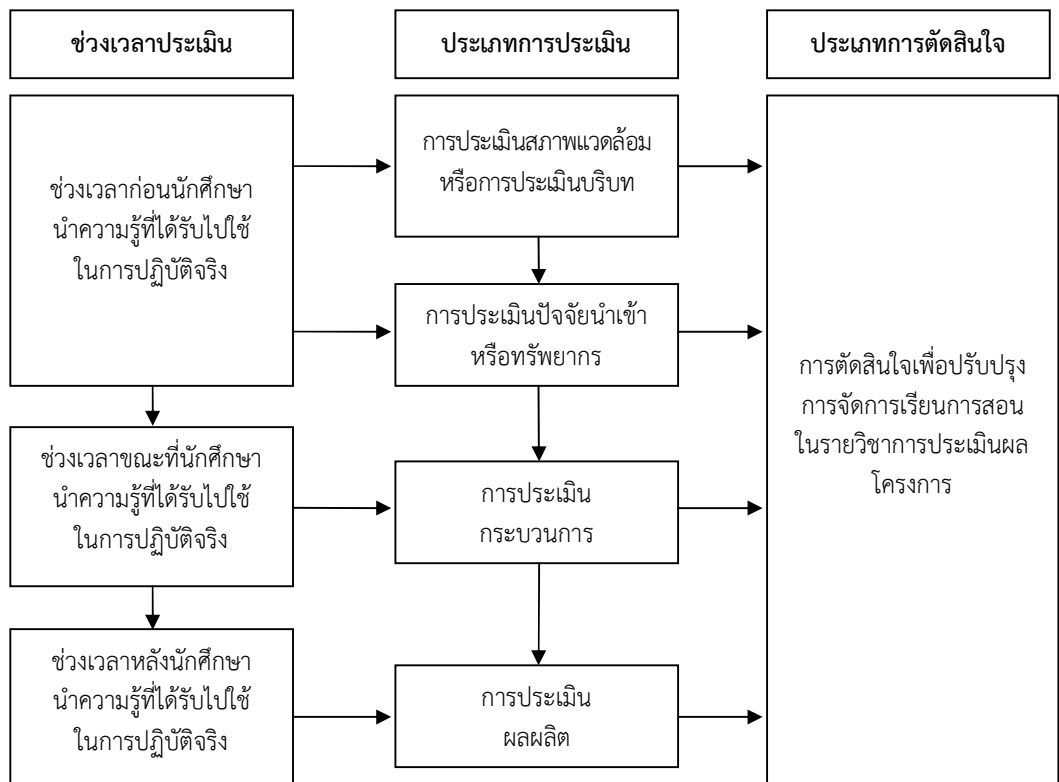
แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้โมเดลซีบี (CIPP Model) ที่ถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นการเลือกประกอบองค์การตัดสินใจ (เยาวตี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2553) ซึ่งสามารถได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภทจำแนกตามช่วงเวลาของการดำเนินงาน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553) ได้แก่ (ก) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ ประกอบด้วย (1) การประเมินสภาพแวดล้อมหรือการประเมินบริบท (Context Evaluation) และ (2) การประเมินปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร (Input Evaluation) (ข) การประเมิน

ขณะดำเนินโครงการ ประกอบไปด้วย (3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ (ค) การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ ประกอบไปด้วย (4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ผู้วิจัยได้นำโมเดลซิปป์ (CIPP Model) มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย เนื่องจากเป็นแบบที่มีความเหมาะสมกับการประเมินระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ควรจะเป็น เพื่อให้ได้ซึ่งสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานครั้งต่อ ๆ ไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) โดยศึกษาตามช่วงระยะเวลาของการเรียนการสอน ได้แก่ (1) ระยะเวลา ก่อนที่นักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง โดยเป็นการศึกษาด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร ตามกระบวนการของโมเดลซิปป์ (CIPP Model) (2) ระยะเวลาขณะที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง โดยเป็นการศึกษาด้านกระบวนการตามกระบวนการของโมเดลซิปป์ (CIPP Model) และ (3) ระยะเวลาหลังจากที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง โดยเป็นการศึกษาด้านผลผลิตตามกระบวนการของโมเดลซิปป์ (CIPP Model)

นอกจากผลการประเมินตามโมเดลซิปป์ สามารถนำไปช่วยในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ (เชาว์ อินโย, 2553) อาทิ การวางแผนดำเนินงาน การกำหนดโครงสร้างของการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน และการทบทวนการดำเนินงาน เป็นต้น แล้วนั้น ในที่นี้ ยังสามารถช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการประเมินผลโครงการได้อีกด้วย ซึ่งสามารถแสดงดังในภาพ 1

ภาพ 1 แผนภาพกระบวนการใช้โมเดลซิปป์ (CIPP Model) ในการประเมิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และนำมาวิเคราะห์ผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการประเมินผลโครงการ ภาคเรียนที่ 2/2556 ของโปรแกรมศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้งภาคปกติ และภาคการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (ภาค กศ.บป.) และได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธียกทั้งห้อง (Cluster Sampling) ของจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ซึ่งนักศึกษาทั้งหมดนี้ได้ลงพื้นที่ทำการประเมินผลโครงการจริง หลังจากที่ได้รับความรู้จากการเรียนในห้องก่อนหน้า จึงเป็นผู้ที่สามารถตอบแบบสอบถามครั้งนี้ได้ทุกข้อทุกกระบวนการ ตั้งแต่ช่วงเวลาก่อนนักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง ช่วงเวลาขณะที่นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง และช่วงเวลาหลังนักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง จำนวนทั้งหมด 154 คน (ข้อมูลจากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เดือนมกราคม 2557) โดยใช้การคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1970 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ชูณหาลัย, 2546) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 111 คน จากนั้นจึงนำกลุ่มตัวอย่างที่ได้ไปเก็บข้อมูลด้วยวิธีการแบ่งกลุ่ม โดยใช้สัดส่วนตามกลุ่มนักศึกษาทั้งภาคปกติ และภาค กศ.บป. ออกเป็น 53 และ 58 คน ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มนักศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ (คน)
ภาคปกติ	74	53
ภาค กศ.บป.	80	58
รวม	154	111

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการนำโมเดลชิปปี้ มาจำแนกเป็นช่วงเวลาและประเด็นในการประเมิน และนำเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอนและทรัพยากรที่ใช้ในการเรียนการสอน มากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ในการประเมิน รวมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการประเมินออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุดในทุกตัวบ่งชี้ในการประเมิน ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงระยะเวลา	ประเด็นในการศึกษา	ตัวบ่งชี้ในการประเมิน	เกณฑ์ในการประเมิน
ช่วงเวลา ก่อนนักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง	สภาพแวดล้อมหรือบริบท	เอกสารประกอบการสอนและตัวอย่าง	5 หมายถึง ประเมินในระดับมากที่สุด
		วัสดุ สื่อ อุปกรณ์	4 หมายถึง ประเมินในระดับมาก
		สภาพห้องเรียน	3 หมายถึง ประเมินในระดับปานกลาง
		ระยะเวลา	2 หมายถึง ประเมินในระดับน้อย
		ความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ที่จะประเมิน	1 หมายถึง ประเมินในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 2 รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ช่วงระยะเวลา	ประเด็นในการศึกษา	ตัวบ่งชี้ในการประเมิน	เกณฑ์ในการประเมิน
ช่วงเวลา ก่อน นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง	ปัจจัยนำเข้า หรือทรัพยากร	ความรู้เกี่ยวกับการกระบวนกร/ขั้นตอน การจัดทำโครงการ	5 หมายถึง ประเมินในระดับมากที่สุด
		ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ	4 หมายถึง ประเมินในระดับมาก
		ความรู้เกี่ยวกับโมเดลซิปป	3 หมายถึง ประเมินในระดับปานกลาง
		ความรู้เกี่ยวกับโครงการที่จะประเมิน	2 หมายถึง ประเมินในระดับน้อย
ช่วงเวลา ขณะที่ นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง	กระบวนการ	การถ่ายทอดของผู้สอน	5 หมายถึง ประเมินในระดับมากที่สุด
		การกำหนดประเด็นการประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์	4 หมายถึง ประเมินในระดับมาก
		การสร้างเครื่องมือ	3 หมายถึง ประเมินในระดับปานกลาง
		การเก็บรวบรวมข้อมูล	2 หมายถึง ประเมินในระดับน้อย
		การวิเคราะห์ผลและสรุปผล	1 หมายถึง ประเมินในระดับน้อยที่สุด
ช่วงเวลา หลัง นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง	ผลผลิต	ประเด็นการประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ในการลงพื้นที่	5 หมายถึง ประเมินในระดับมากที่สุด
		เครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง	4 หมายถึง ประเมินในระดับมาก
		ความรู้ความเข้าใจในการลงพื้นที่เก็บ รวบรวมข้อมูลที่เพิ่มขึ้น	3 หมายถึง ประเมินในระดับปานกลาง
		ความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ผล และสรุปผลที่เพิ่มขึ้น	2 หมายถึง ประเมินในระดับน้อย
		ความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล โครงการที่เพิ่มขึ้น	1 หมายถึง ประเมินในระดับน้อยที่สุด
		การใช้โมเดลซิปปมีความเหมาะสมกับ การประเมินผลโครงการที่เกิดขึ้นจริง	
		ความสามารถในการนำผลการประเมิน โครงการไปใช้ได้จริงในอนาคต	

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการเก็บแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง และนำไปประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ซึ่งเป็นการพรรณนาลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และผลการศึกษา โดยนำเสนอในรูปของความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยได้นำแนวคิดของ Best (1997 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ ชุมหคล้าย, 2546) มาใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 73 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 65.8 มีช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 103 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 92.8 เป็นกลุ่มนักศึกษาภาค กศ.บป. จำนวน 58 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.3 ไม่มีงานประจำที่ทำอยู่ จำนวน 72 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.9 ขาดเรียนในรายวิชาการ ประเมินผลโครงการ 1 – 2 ครั้ง จำนวน 58 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.3 และมีความสนใจในเรื่องการจัดทำโครงการอยู่ในระดับมาก จำนวน 59 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.2

ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำความรู้ด้านการประเมินผลที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ผลการศึกษาจำแนกรายประเด็นในการประเมิน

ช่วงระยะเวลา	ประเด็นในการประเมิน	เรื่องที่พิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ช่วงเวลา ก่อน นักศึกษานำความรู้ ที่ได้รับไปใช้ในการ ปฏิบัติจริง	สภาพ แวดล้อม หรือบริบท	เอกสารประกอบการสอนและตัวอย่าง	4.18	0.59	มาก
		วัสดุ สื่อ อุปกรณ์	4.09	0.67	มาก
		สภาพห้องเรียน	3.61	0.91	มาก
		ระยะเวลา	3.96	0.84	มาก
		ความรู้เกี่ยวกับสภาพพื้นที่ที่จะประเมิน	3.78	0.77	มาก
		โดยรวม	3.92	0.75	มาก
	ปัจจัย นำเข้าหรือ ทรัพยากร	ความรู้เกี่ยวกับการกระบวนการ/ขั้นตอน การจัดทำโครงการ	3.64	0.65	มาก
		ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ	3.68	0.66	มาก
		ความรู้เกี่ยวกับโมเดลซิปปี้	3.70	0.92	มาก
		ความรู้เกี่ยวกับโครงการที่จะประเมิน	3.76	0.76	มาก
โดยรวม		3.69	0.74	มาก	
ช่วงเวลาขณะที่ นักศึกษานำความรู้ ที่ได้รับไปใช้ในการ ปฏิบัติจริง	กระบวนการ	การถ่ายทอดของผู้สอน	4.33	0.66	มาก
		การกำหนดประเด็นการประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์	4.03	0.71	มาก
		การสร้างเครื่องมือ	4.11	0.62	มาก
		การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.14	0.67	มาก
		การวิเคราะห์ผลและสรุปผล	4.18	0.63	มาก
		โดยรวม	4.15	0.49	มาก

ตาราง 3 ผลการศึกษาจำแนกรายประเด็นในการประเมิน (ต่อ)

ช่วงระยะเวลา	ประเด็นในการประเมิน	เรื่องที่พิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ช่วงเวลาหลัง นักศึกษานำความรู้ ที่ได้รับไปใช้ในการ ปฏิบัติจริง	ผลผลิต	ประเด็นการประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.02	0.63	มาก
		เครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.19	0.65	มาก
		ความรู้ความเข้าใจในการลงพื้นที่เก็บ รวบรวมข้อมูลที่เพิ่มขึ้น	4.08	0.64	มาก
		ความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ผลและ สรุปผลที่เพิ่มขึ้น	4.00	0.68	มาก
		ความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล โครงการที่เพิ่มขึ้น	4.19	0.68	มาก
		การใช้โมเดลชิปมีความเหมาะสมกับการ ประเมินผลโครงการที่เกิดขึ้นจริง	4.13	0.63	มาก
		ความสามารถในการนำผลการประเมิน โครงการไปใช้ได้จริงในอนาคต	4.24	0.75	มาก
		โดยรวม	4.12	0.66	มาก
โดยรวมทั้งหมด			3.97	0.66	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นั่นคือ ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำความรู้ด้านการประเมินผลที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเห็นได้ว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านการนำความรู้ที่นักศึกษาได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริงในรายวิชาการประเมินผลโครงการ (ด้านกระบวนการ) มีระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์การทำงานจริงในทุกชั้นตอนควบคู่กับการได้รับความรู้ในห้องเรียน และการให้คำปรึกษาของผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ในลักษณะของการให้เข้าพบเป็นรายกลุ่ม เนื่องจากว่าแต่ละกลุ่มมีโครงการที่ต้องประเมินแตกต่างกัน ทำให้สามารถพูดคุยถึงรายละเอียด และแนวทางของการประเมินเฉพาะกลุ่มในเชิงลึกได้ ผ่านทางการพูดคุยในห้องเรียน นอกห้องเรียน และสังคมออนไลน์ รวมทั้งผู้สอนจะทำการตรวจสอบความก้าวหน้าของงานและชี้แนะแนวทางแก้ไขให้แก่ศึกษาไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะมั่นใจได้ว่านักศึกษาเกิดความเข้าใจ จึงสามารถลงพื้นที่ประเมินผลโครงการได้ และกำกับดูแลการประเมินผลของนักศึกษาจนเสร็จสิ้นกระบวนการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ อัครเศรษฐสกุล (2555, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลวิชาการปฏิบัติการบริหารการพยาบาลของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ตามแนวคิดของ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการ ($\bar{x} = 4.00$) ในเรื่องของผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงอยู่สม่ำเสมอ และอาจารย์ที่เลี้ยงใฝ่ใจและให้ความสำคัญกับตรวจงานและส่งงานกลับตรงตามเวลา

นอกจากนี้ ถึงแม้ว่าผลการประเมินจะอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ยังคงมีประเด็นที่ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นในเรื่องของปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร ซึ่งระดับความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น โดยเฉพาะองค์ความรู้ทางด้านการประเมินผลโครงการที่ต้องนำไปใช้ สำหรับการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นนั้น ผู้สอนเน้นอธิบายและยกตัวอย่างประกอบเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ได้มีแบบฝึกหัดหรือสื่อเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ

แยกแยะประเด็นต่าง ๆ ตามตัวแบบโมเดลชิปปี้ ทำให้นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการกำหนดประเด็นการประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ ซึ่งถือเป็นกระบวนการขั้นต่อไปในการประเมินผลโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน ยุระรัช (บทคัดย่อ: 2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ควรพิจารณาปรับปรุงตัวแปรด้านปัจจัยนำเข้าให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งมีในเรื่องของการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอนรวมอยู่ด้วย ทั้งหมดนี้จึงน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติจริงและสามารถนำไปใช้สำหรับการทำงานจริงต่อไปในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยด้วยกัน 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

1.1 สร้างสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติจริง อาทิ การศึกษา นอกสถานที่ และการลงสนามในสภาพพื้นที่จริง เป็นต้น

1.2 ควรเพิ่มระยะเวลาในการสอนทางด้านองค์ความรู้และแบบฝึกหัดให้มากขึ้นก่อนที่นักศึกษา จะลงพื้นที่ปฏิบัติจริง

1.3 ควรเชื่อมโยงเนื้อหาการสอนเข้ากับรายวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรของนักศึกษา อาทิ วิชาการวิเคราะห์โครงการและบริหารโครงการ และวิชาสถิติทางสังคมศาสตร์ เป็นต้น เพื่อช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

2.1 ควรมีการนำตัวแบบการประเมินผลโครงการตัวแบบอื่น ๆ มาใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิจัยเพิ่มขึ้น

2.2 ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้ทราบถึงความครบถ้วน ความสมบูรณ์ และความเหมาะสมของประเด็นที่ใช้ในการประเมินผลโครงการ

เอกสารอ้างอิง

เชาว์ อินโย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวดี ราชขุกุล วิบูลย์ศรี. (2553). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริรัตน์ ชุมทล้าย. (2546). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. นนทบุรี: ออฟเซ็ท เพรส.

สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุบิน ยุระรัช. (2555). “การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา ED 712 สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการบริหาร การศึกษา”. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2555. 26 ตุลาคม 2555. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 902-911.

อมรรัตน์ อัครเศรษฐสกุล. (2554). การประเมินผลวิชาการปฏิบัติการบริหารการพยาบาลของหลักสูตรพยาบาล ศาสตร์บัณฑิต ปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ตามแนวคิดของ CIPP Model. อุตรธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี.